

«بهداشت» در اولویت طرح تحول سلامت

جزییات واکسن جدید به روایت وزیر بهداشت

● **ایستنا:** وزیر بهداشت گفت: پس از ۱۰ سال واکسن پنجگانه پنتاوالان به مجموعه واکسن‌های مورد استفاده در کشور اضافه شد. دکتر سیدحسن هاشمی در مراسم آغاز ایمن‌سازی واکسن پنجگانه که در انستیتو پاستور ایران برگزار شد، در جمع خبرنگاران با اشاره به اینکه تا زمان انقلاب در کشور شش‌واکسن تولید می‌شد، اظهار کرد: پس از انقلاب سه‌واکسن دیگر اضافه شد و این دهمین واکسنی است که برای همه ایرانی‌ها تزریق می‌شود. وی با اشاره به اینکه آخرین واکسن در سال ۸۲ و برای بیماری سرخجه تولید شده بود، گفت: پس از ۱۰ سال یک واکسن به واکسن‌های مورد استفاده قبلی در کشور اضافه شده و امیدواریم هر سال یک واکسن اضافه شود. تا کودکان کمتری بیمار شوند. وی ادامه داد: نوع پنجم واکسن‌ها تا دوسال آینده به‌طور کامل تولید خواهد شد. این واکسن‌ها به پیشگیری از بیماری‌های مختلف که باعث مرگ کودکان می‌شوند، کمک می‌کند و از جمله مربوط به پیشگیری از بیماری مننژیت است که ۹۰ درصد کودکان مبتلا به آن جانشان را از دست می‌دهند. هاشمی با بیان اینکه بهداشت در اولویت برنامه‌های طرح تحول سلامت است، خاطر نشان کرد: انشاءالله در طول زمان شاهد تحول در حوزه غذا، صنعت و رسیدگی به مناطق محروم و شهرهای دوردست باشیم و دولت در این راستا در رسیدن به اهدافش موفق باشد.

ثبت بیش از ۹۰هزار طلاق در ۷ ماهه نخست امسال

فارس: رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور از ثبت بیش از ۹۰ هزار طلاق در هفت‌ماهه نخست امسال خبر داد. احمد توپسرکانی در ادامه از ثبت ۴۵۳ هزار و ۱۴۷ ازدواج در هفت‌ماه گذشته و کاهش سه‌درصدی آن در مقایسه با مدت مشابه سال قبل خبر داد و افزود: ۹۰ هزار و ۹۵۹ طلاق در این مدت ثبت شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته تغییری نشان نمی‌دهد. رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور با اشاره به وصول مطالبات معوق بانکی اظهار کرد: این سازمان توانسته ۱۹ هزار و ۲۲۶ میلیارد تومان مطالبات معوق بانک‌ها را وصول کند که این میزان ۱۲ درصد رشد داشته است.

پرونده‌هایی که خاک می‌خورند، وزرایی که خط می‌خورند

...دانشگاه‌ها، بعد از «عدم اعتماد»

طی ۴ ماه فعالیت دولت روحانی، وزارت علوم ۵ ماه بدون وزیر بوده است



عکس: فریدون سلیمانی، ایرنا

که به گفته محمدحسین امید، معاون مالی و اداری وزیر علوم در سال ۱۳۹۲-۱۳۹۱، بیش از هزار و ۲۹۰ میلیارد تومان از بودجه دانشگاه‌ها به آنها تخصیص داده نشد و در این زمینه وزارت علوم و دانشگاه‌ها با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو شدند. رقم یک‌هزار و ۲۹۰ میلیارد تومانی تخصیص داده‌نشده به دانشگاه‌ها تقریباً ۴۰ درصد از بودجه تصویب‌شده برای آموزش عالی بود. به گفته معاون مالی و اداری وزیر علوم، بودجه جاری دانشگاه‌های کشور در سال جاری چهار هزار میلیارد تومان بوده و می‌توان گفت که ۴۰ درصد از این رقم را به‌کار هستند. همچنین دانشگاه‌های برای تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام خود به‌دو هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان اعتبار نیاز دارند که با توجه به شرایط اقتصادی کشور تنها راه باقیمانده کمک‌گرفتن از خیرین در آموزش عالی است. با این حال اگر در کشور تورم نباشد، طرح‌های نیمه‌تمام دانشگاه‌ها در عرض پنج‌سال به اتمام خواهد رسید اما با نرخ تورم موجود در کشور این رقم به ۲۰ سال افزایش خواهد یافت و هم‌زمان نمی‌توان پروژه‌های جدیدی را نیز آغاز یا افتتاح کرد. این در حالی است که میزان اعتبارات آموزش عالی در گذشته سالانه ۱/۵ درصد از کل بودجه بوده ولی این رقم در سال ۱۳۹۲ به ۲/۳ درصد رسیده است. این مساله یکی از موارد مغفول‌مانده در میان بازی‌های سیاسی در حوزه آموزش عالی ایران است، چراکه در حال حاضر بخش زیادی از دانشگاه‌های ایران با کمبود بودجه مواجه‌اند و عدم ثبات مدیریتی در حوزه وزارت علوم سرگردانی خاصی را برای آنها ایجاد کرده است.

تعداد استادان وابسته به وزارت علوم و چالش‌های آنها

براساس آمارهای رسمی، ۶۸ هزار و ۵۵۲ نفر اعضای هیات علمی تمام‌وقت در بیش از دوهزار و ۵۰۰ دانشگاه و موسسه آموزش عالی کشور حضور دارند. همچنین براساس آمارهای رسمی دیگر در حال حاضر هرم استاد با دانشجو در دانشگاه‌های دولتی یک به ۴۰، دانشگاه آزاد اسلامی یک به ۶۵، دانشگاه پیامنور یک به ۱۵۰ و در برخی دانشگاه‌های غیردولتی این میزان به یک به ۲۰۰ نیز می‌رسد. به همین دلیل اسناد بالادستی در کشور، همچون برنامه پنجم توسعه و چشم‌انداز ۱۴۰۴، پیش‌بینی کرده‌اند، ایران در این سال باید دارای هرم استاد به دانشجو یک به ۱۵ در تحصیلات تکمیلی و یک به ۲۰ در رشته‌های کارشناسی باشد. این اتفاق در شرایطی است که تغییرات مدیریتی در وزارت علوم هنوز اصلاح هرم سنی در دانشگاه‌های ایران را در حاله‌ای از اِهام قرار داده است. دیگر خسارت‌های این برخورد‌های سیاسی با وزارت علوم فضای دلسردکننده‌ای است که برای اساتید دانشگاه‌ها ایجاد می‌شود که مصادیق آن را می‌توان هم‌اکنون در دانشگاه‌های کشور ملاحظه کرد.

توقف روز به روز طرح‌های کلان علمی کشور به‌دلیل کمبود بودجه

نکته حایز اهمیت دیگر که این سیاسی‌کاری‌ها مانع اجرای پروژه‌های آموزشی در وزارت علوم می‌شود، توقف روز به روز طرح‌های کلان علمی کشور به‌دلیل کمبود بودجه است. یکی از مصادیق این مساله توقف بزرگ‌ترین طرح کلان علمی کشور است به طوری که مجری طرح رصدخانه ملی ایران پیش از این در این‌باره عنوان کرده

کم‌کاری کند، چه خسارت‌هایی به نظام آموزش عالی کشور وارد می‌شود. در حال حاضر کیفیت دروس در دانشگاه‌ها، تجاری‌سازی علم در دانشگاه‌ها و سطح پایین پذیرش دانشجویان در بخش‌های تحصیلات تکمیلی یکی از مهم‌ترین مشکلاتی است که دانشجویان ایرانی با آنها دست‌وپنجه نرم می‌کنند. به‌طوری‌که، پیش از این نیز محمدعلی نجفی عنوان کرده بود: «یکی از چالش‌های موجود آموزش عالی موضوع افزایش کیفیت دانشگاه‌است چراکه در سال‌های گذشته کمیت بر کیفیت سیطره یافته است که این کمیت‌گرایی خود را در مواردی از قبیل افزایش شعب دانشگاهی، افزایش رشته‌های تحصیلی و ظرفیت پذیرش دانشجویان نشان می‌دهد.» از سوی دیگر از مجموع ۸۹۶ هزار و ۴۴۰ داوطلب ورود به کارشناسی ارشد برای سال ۱۳۹۲ تنها ۸۲ هزار و ۵۳۵ داوطلب، معادل ۹ درصد کل ثبت‌نام‌کنندگان در دانشگاه‌ها پذیرش می‌شوند؛ مساله‌ای که نشان می‌دهد، وعده‌های دولت و وزارت علوم برای توسعه تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌های کشور در حد حرف مانده است و منجر به افزایش میزان پذیرش در کارشناسی ارشد نشده است. به همین دلیل می‌توان گفت

سیاسی‌کاری در این حوزه تا حد زیادی می‌تواند وزارت علوم را از ماموریت‌های اصلی خود باز دارد. **تخصیص ۶۰ درصد بودجه دانشگاه‌ها و کسری بودجه فزاینده**

موفقیت‌های علمی کشور در شرایطی حاصل شده است

بود. در شرایطی که امیدوار بودیم با دریافت بودجه مصوب سال جاری، فاز «طراحی جزئی رصدخانه» تا پایان سال به اتمام برسد به‌دلیل عدم اختصاص ریالی از این مبلغ، طرح رصدخانه عملاً در شرف توقف است. او همچنین گفت: «امسال پس از حدود دوسال توقف، توان جذب ۱۷ میلیارد تومان بودجه برای پیگیری مراحل مختلف طرح رصدخانه ملی را داشتیم که متأسفانه کمتر از یک پنجم این بودجه یعنی حدود دومیلیارد و ۰۰۰ میلیون تومان در مجلس تصویب شد.

در صورتی که این بودجه اندک در نیمه‌اول سال تخصیص می‌یافت، می‌توانستیم امیدوار باشیم که لااقل قسمت‌های حیاتی طراحی تلسکوپ را پیش ببریم و طی شش‌ماه اخیر نیز پژوهشگاه دانش‌های بنیادی از محل اعتبارات خود از طرح حمایت می‌کرد ولی با توجه به اینکه پژوهشگاه نمی‌تواند بیش از این برای این طرح کلان ملی هزینه کند، طرح عملاً به حالت استندبای (توقف) می‌رود. با اینکه تلاش خواهیم کرد با نیروهای موجود، بخش‌هایی از طراحی را که مقدور است با حداقل بودجه ادامه دهیم، ولی مطمئناً بخش عمده طراحی و همچنین کارهای عمرانی طرح و احداث جاده و روند ساخت‌وساز در قله متوقف شده و امکان شروع عملیات احداث رصدسار را نیز نداریم.»

نهاد‌های علمی کشور و سرگردانی آنان

در حال حاضر نهاد‌های علمی کشور نیز با توجه به در متن قرارگرفتن مسایل سیاسی و در حاشیه قرارگرفتن مسایل علمی اوضاع خوبی را تجربه نمی‌کنند. یکی از مصادیق این مساله گرایه‌های داوری‌رذکاتی از بی‌اعتنایی به فرهنگستان علوم در مردادماه سال جاری است. به‌طوری‌که پنجاهمین شماره خبرنامه فرهنگستان علوم با سرمقاله‌ای گلابامیز و دردمندانیه از رضا داوری‌رذکاتی با عنوان «ما آبروی فقر و قناعت نمی‌بریم» منتشر شد. داوری‌رذکاتی با اشاره به برخی مسایل و مشکلات بوروکراتیک کشور نوشت: «از انشای امسال حقوق اعضای فرهنگستان پرداخت نشد... حتی یک‌بار هم از من نپرسیدند که این اهمال یا قصور و تقصیر از کجا بوده است؟ اما بعید نیست که یکی هم ببینیدش که می‌باید این اهمال نشانه بی‌اعتنایی به دانش و دانشمند باشد» داوری پیگیری‌های اداری و حتی نامه‌نگاری به رییس‌جمهور را بی‌نتیجه خوانده و ترجیح داده است این ماجرا را در خبرنامه فرهنگستان بازگو کند: «ما به تدوین‌کنندگان بودجه و دولت و کمیسیون تلفیق هم نامه زدیم و نشان دادیم که اعتبار مقرر در لایحه بودجه برای ما کفایت نمی‌از هزینه‌های فرهنگستان را هم نمی‌کند. در این چندماه هم صورت مخارج و مبلگی را که نیاز داریم، تقدیم کرده‌ایم. در ماه‌های اخیر هم به هردری زدیم ولی پاسخی نشنیدیم و ناگزیر نامه‌ای به ریاست‌جمهوری نوشتیم. ایشان هم دستور توجه و رسیدگی دادند اما تاکنون نتیجه هیچ بوده است.»

پرونده‌های آموزشی خاک‌خورده در مجلس

علاوه‌بر نکات یادشده، کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی؛ کمیسونی که وظیفه وضع قانون و پیگیری مسایل آموزشی و تحقیقاتی کشور را دارد، هیچ‌گاه به این اندازه سیاسی نبوده است. همچنین نکته دیگر که موید وجود رگه‌های سیاسی در فعالیت‌های این کمیسیون است، خاک‌خوردن پرونده‌های آموزشی و علمی در این کمیسیون و انفعال در مقابل آنان است. دوسال فعالیت این کمیسیون در مجلس با سال‌های آخر فعالیت دولت‌دهم همراه شد. اعضای این کمیسیون، در رابطه با تغییر نظام آموزشی به نظام ۶-۳-۲، سکوت کردند در رابطه با تعطیلی مدارس در روزهای پنجشنبه، یک‌شنبه قانع شدند در باب بازبینی اسنادان هیچ عکس‌العملی نشان ندادند؛ از تفکیک جنسیتی دفاع کردند و برای مجریان آن «احسن» گفتند؛ راه را برای پولی‌شدن دانشگاه‌های مادر هموار کردند؛ گوشه‌چشمی به کمیت‌گرایی و افت آموزش عالی در پیامنور نداشتند. در رابطه با ادغام یک‌شنبه مراکز آموزش عالی و مسایلی چون دانشگاه احمدی‌نژاد واکنشی نشان ندادند و حذف کنکور را همچنان به رویایی تحقق‌یافتنی تبدیل کردند. حالا با نادیده‌گرفتن حجم بالای پرونده‌های آموزشی در این کمیسیون، نگران فعالیت مردان دانا در وزارت علوم هستند که هر کدام وزنهایی برای آموزش عالی ایران و نگاه مرسوم بین‌المللی و علمی به دانشگاه هستند.

توصیه‌های ۱۰گانه وزارت بهداشت

برای پیشگیری و تشخیص زودهنگام سرطان

داریودن علایم هشداردهنده سرطان به پزشک مراجعه کنید. وی تأکید کرد: هر هفته سه‌مرتبه و هر بار ۳۰ تا ۴۵ دقیقه ورزش کنید به‌نحوی که ضربان قلب شما افزایش یابد. بالابودن وزن هنگام تولد رابطه مختصری با سرطان دارد، اما افزایش وزن در بزرگسالی در تمام موارد با افزایش خطر سرطان مرتبط است. رفیعی‌فر گفت: عدم استفاده از غذای کم‌چرب، مصرف پنج‌وعده سبزی و میوه در روز، برهیز از مصرف فست‌فودها، کاهش مصرف نمک و شکر و مصرف نکردن مشروبات الکلی منجر به ایمنی در مقابل بیماری سرطان خواهد شد. سرپرست دفتر آموزش و ارتقای سلامت وزارت بهداشت در پایان صحبت‌هایش ۱۰ علامت هشداردهنده در مورد ابتلا به سرطان را چنین برشمرد: ابتلا به سرطان در اقوم درجه‌ای، تغییر در خال‌های پوستی، زخم‌های بدون بهبود، توده در هرجای بدن، سرفه یا گرفتگی صدا در طولانی‌مدت، اختلال بلع یا سوءهاضمه طولانی، استفراغ یا سرفه خونی، اسهال یا یبوست طولانی، خونریزی غیرطبیعی ادرار، مدفوع، واژن، نوک پستان، بی‌اشتهایی یا کاهش وزن بی‌دلیل.

اختلاف نظر «شورا» و دولت درباره آب تهران

● **شرق:** هشدار درباره آلودگی آب تهران به نیترات در صحن شورای شهر؛ «شهروندان آب‌معدنی بنوشند»، اینها بخشی از تذکر و توصیه دکتر رحمت‌الله حافظی، رییس کمیسیون محیط‌زیست سلامت شورای شهر در جلسه علنی روز گذشته بود. او در خواست تشکیل جلسه کمیته اضطرار ظرف ۲۴ ساعت آینده به وزیر کشور را ارایه کرد. البته این سسومین بار بود که او در صحن شورا درباره آلودگی آب‌شرب تهران هشدار داده بود و این بار تذکر خود را با لحنی جدی‌تر ادا کرد: «به‌عنوان یک پزشک نمی‌توانم به خود اجازه دهم تا زمانی که مسئولان از خواب سنگین بیدار شوند سلامت مردم شهر تهدید شود. اگر مسئولان به‌جای رسیدگی به موضوع موضع‌گیری کنند اطلاعات متفن خود درباره وجود نیترات بیش از میزان مجاز در آب‌شرب برخی از مناطق تهران را منتشر خواهم کرد».

اما این سخنان حافظی آغاز تذکیب‌های مسئولان بود، از فرماندار و استاندار گرفته تا معاون وزیر بهداشت و مدیرکل اداره آب‌وفاضلاب. عیسی فرهادی، فرماندار تهران گفت: «آب‌شرب تهران توسط اداره کل آب‌وفاضلاب شهر تهران و اداره استاندارد مورد آزمایش قرار می‌گیرد و تاکنون گزارشی به فرمانداری ارسال نشده است»

سیدحسین هاشمی، استاندار تهران هم از مردم خواست نگران نباشند «چرا که اگر موردی باشد رسیدگی و اطلاع‌رسانی می‌کنیم». محمد پرورش، مدیرعامل شرکت آب‌وفاضلاب استان تهران هم با تأکید بر رصد لحظه‌ای کیفیت آب تهران توسط ۴۲ آزمایشگاه گفت: «از نظر وزارت بهداشت کیفیت آب تهران بالاست».

او با انتقاد از سخنان حافظی گفت: «بحث آب‌شرب و کیفیت آب تهران بحثی نیست که بتوانیم به‌راحتی در خصوص آن اظهارنظر و مردم را نگران کنیم»

مدیرعامل شرکت آب‌وفاضلاب استان تهران با اشاره به اینکه هدف از ورود آب سد «ماملو» علاوه‌بر افزایش کمیت، پایدار کردن کیفیت آب تهران است، گفت: ما به‌طور شفاف اعلام می‌کنیم که شهر تهران دارای ۵/۵ میلیون نفر جمعیت است بنابراین با یک حرف نمی‌توان اسلالم کرد که آب تهران کیفیتش پایین است چرا که مردم نگران می‌شوند. وی تصریح کرد: «ما از رییس شورای شهر تهران می‌خواهیم که شرکت آب‌وفاضلاب را برای توضیح درخصوص کیفیت آب تهران به صحن علنی دعوت کند تا درخصوص کیفیت آب تهران توضیحات لازم را بدهیم»

به‌گفته وی نیترات آب سطحی تهران زیر ۱۰ پی‌پی‌ام است که از سوی وزارت بهداشت مورد تأیید است. حال آنکه حافظی تأکید می‌کند مدارک مستدلی دارد که نشان می‌دهد میزان نیترات در آب تهران بیش از ۵۰ پی‌پی‌ام است؛ تفاوت چشمگیر ۴۰ پی‌پی‌امی.

اما مگر نیترات چه آثاری دارد که تا این‌حد همه نگران مقدارش در آب تهران هستند، نیترات باعث سرگیجه، اختلال در حواس و در نهایت سرطان می‌شود؛ نگرانی فراگیر این‌روزهای جامعه.

اما معاون بهداشتی وزیر بهداشت خبر آلودگی آب تهران را خبر سوخته می‌داند: «مردم هیچ نگرانی‌ای نداشته باشند، آب‌شرب سراسر تهران کاملاً سالم است، میزان نیترات آن هم کمتر از حد مجاز است.»

علی‌اکبر سیاری گفت: «البته در گذشته به علت خشکسالی و کمبود آب نگرانی‌هایی داشتیم اما با بارندگی‌های اخیر و اضافه‌شدن آب سد ماملو همه نگرانی‌ها برطرف شده و آب کاملاً سالمی در اختیار مردم تهران قرار دارد.»

او با اشاره به منابع تأمین آب تهران افزود: «یکی آب سدهاست که آب سطحی بوده و دیگری منابع آب زیرزمینی است که از چاه‌ها بعد از تصفیه‌شدن مورد استفاده قرار می‌گیرد. اگر میزان نیترات آب چاه بیش‌از حد مجاز باشد نیترات آن گرفته و تصفیه می‌شود تا به حد استاندارد برسد و بعد وارد مدار می‌شود. تا چندی پیش به‌علت کمبود آب و خشکسالی نگرانی‌هایی داشتیم و ممکن بود به‌علت ادامه این روند و کمبود بارندگی نیترات آب در برخی مناطق تهران بالا برود اما با اضافه شدن سد ماملو به منابع آب تهران از بحران عبور کردیم و اگر آب این سد نبود ممکن بود نگرانی‌هایی ایجاد شود.»

اما حافظی در پاسخ به این سخنان به «شرق» گفت: مدارک مستند و متقنی در اختیار دارم که میزان نیترات در آب تهران بیش از ۵۰ پی‌پی‌ام است. این مدارک مربوط به همین ایام است و حال اگر مسئولان ادعا می‌کنند با ورود آب ماملو این مشکل رفع شده که نیاز به عذرخواهی است چرا که در رفع مشکل اهمال کرده‌اند و با ورود آب چاه‌های آلوده نیترات به سلامت شهروندان آسیب رسانده‌اند اما اگر نتوانند ثابت کنند مشکل رفع شده مدارک را منتشر می‌کنم و باید استعفا دهند».

وی افزود: اما چندین بار نسبت به این موضوع هشدار دادیم اما مسئولان توجهی نکردند. حال هم درخواست تشکیل جلسه داریم تا مشکل حل شود یا اگر می‌گویند حل شده مستنداتش را نشان دهند. ضمن اینکه ورود آب سد ماملو هم راحل موقت است و باید فکری اساسی شود.»